

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3780/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 1.Kpkf.751.107/2023/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Galambos Károly ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Ítéltábla 1.Kpkf.751.107/2023/4. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 16.K.704.435/2022/16. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy a rendelkezésre álló iratok alapján az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] A közigazgatási perben I. rendű felperes indítványozó és a II. rendű felperes keresetet terjesztettek elő a perben alperes kormányhivatal II. rendű felperes védelembevételét fenntartó határozatával szemben, melyben a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 20. § (1) és (6) bekezdése alapján a különélő szülő (alperesi oldalon történő) perbeállítását is kérték. A Kúria végzése alapján megismételt eljárás keretében a Fővárosi Törvényszék az indítványozó perbeállítási kérelmét, tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével elutasította. A nyilvánosan tartott tárgyalás jegyzőkönyve alapján az elutasító végzéssel szemben az indítványozó képviselője fellebbezés előterjesztését jelentette be, és a döntés megváltoztatását, a különélő szülő perbeállítását kérte. A Kp. 20. § (1) és (6) bekezdésére is hivatkozva rövid indokolást adott elő azzal, hogy fellebbezését még írásban is ki kívánja egészíteni. A bíróság az indítványozó képviselőjét felhívta, hogy fellebbezésének írásbeli indokolását – meghatározott időn belül – terjessze elő.

- [4] A különélő szülő perbeállítására vonatkozó kérelmet elutasító döntéssel szemben az indítványozó fellebbezés kiegészítést terjesztett elő. A Fővárosi Ítéltábla – annak érdemi elbírálása nélkül – a fellebbezés kiegészítést és a felterjesztett iratokat az elsőfokú bírósághoz visszaküldte, a Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt intézkedés megfontolására. A végzésben kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla észlelte, hogy az indítványozó az általa előterjesztett fellebbezés kiegészítést, amely az ügyben fellebbezés volt, nem a megfelelő nyomtatványon terjesztette elő, mely körülmény értékelése a Kp. 102. § (1) bekezdésében foglalt kógens előírás miatt az elsőfokú bíróság hatáskörébe tartozik.
- [5] A Fővárosi Törvényszék 16.K.704.435/2022/16. számú végzésével a fellebbezést a Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontja (az elsőfokon eljáró bíróság a fellebbezést visszautasítja, ha az elektronikus úton kapcsolatot tartó fellebbezésre jogosult nem jogszabályban meghatározott módon terjesztette elő) alapján visszautasította. Az indítványozó jogi képviselője elektronikus ügyintézésre köteles, így beadványait kizárólag elektronikus úton terjeszthette elő. A bírósági ügyviteli szabályokról szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet 75/C. § (2b) bekezdése alapján az Országos Bírósági Hivatal elnöke a beadvány elektronikus úton történő előterjesztése esetére űrlapot rendszeresíthet, amely esetben az elektronikus úton kapcsolatot tartónak a beadványt űrlapon kell előterjesztenie. A bíróság megállapította, hogy az indítványozó nem a „fellebbezés/bírósági meghagyással szemben ellentmondás előterjesztéséhez” P20-22-02 számú, hanem az „egyéb beadvány benyújtásához” P23-20-02 számú űrlapon nyújtotta be a fellebbezést. Sem a Kp., sem pedig a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) nem teszi lehetővé a fellebbezés jegyzőkönyvbe mondását. A fellebbezést az eljárási szabályokban meghatározott formai követelményeknek megfelelően kell benyújtani, annak a meghatározott kötelező tartalmi elemeket tartalmaznia kell.
- [6] Az indítványozó fellebbezését követően a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú döntést 1.Kpkf.751.107/2023/4. számú végzésével helybenhagyta azzal, hogy a II. rendű felperes fellebbezésének visszautasítására vonatkozó részét mellőzte. A másodfokú bíróság szerint a Kp. és a Pp. szabályai alapján közigazgatási perben a bírósági határozatok elleni fellebbezés jegyzőkönyvbe mondásához joghatály nem fűződik. A fellebbezést a Kp. 100. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnál kell benyújtani, a Pp. 114. § (2) és (3) bekezdéseiben meghatározott formai követelményeknek megfelelően, és annak tartalmaznia kell a Pp. 114. § (1) bekezdésében felsorolt, illetve a Kp. 100. § (2) bekezdése szerinti kötelező elemeket. A perrendtartási szabályok a szóbeli perorvoslat lehetőségét nem biztosítják. A tárgyaláson kihirdetett döntéssel szembeni perorvoslati szándék jelzésének lehetősége nem teremt alapot a jogi képviselővel eljáró fél fellebbezése törvényi előírásoknak megfelelő módon és úton történő előterjesztésének mellőzésére. A Fővárosi Törvényszék helytállóan utasította

vissza az indítványozó fellebbezését, mert azt elektronikus úton, de nem a jogszabályban meghatározott módon terjesztette elő.

- [7] 1.2. Az indítványozó a Fővárosi Ítéltábla és a Fővárosi Törvényszék fenti végzéseinek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésébe ütköző voltát állította, mert azok megsértették az indítványozó tisztességes és pártatlan bírósági eljáráshoz, illetve hatékony jogorvoslathoz való jogát az alábbiak szerint.
- [8] Az indítványozó szerint nincs olyan rendelkezés, amely alapján a jogorvoslathoz való jogot csak írásban lehetne előterjeszteni. Az indítványozót formai okok miatt fosztották meg fenti jogaitól. A bíróság fellebbezését a tárgyalási jegyzőkönyvben, közokiratban rögzítette, annak kiegészítése nem fellebbezésnek, hanem hiánypótlásnak minősült. A fellebbezést a jogi képviselő joghatályosan előterjesztette, így a fellebbezés indokolására a P23-20-02 számú űrlapot kellett alkalmazni. Az indítványozó fellebbezésének visszautasítása, annak elbírálatlansága és figyelmen kívül hagyása a tisztességes bírósági eljáráshoz, illetve a hatékony jogorvoslathoz való jogát sérti.
- [9] Továbbá a pártatlanság követelményét sérti, hogy a Fővárosi Törvényszék a fellebbezést a másodfokú bírósághoz felterjesztette, de a Fővárosi Ítéltábla a hatáskörébe került ügyben az iratokat „megfontolásra” visszaküldte, ezzel az elsőfokú bíróság döntése mikéntjébe avatkozott bele. A másodfokú bíróság beavatkozása, illetve a meghatározott döntés „megfontolása” jogellenes volt. Az indítványozó azt is sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság az iratok visszaküldéséről döntő tanácselnököt nem zárta ki, amely alaptörvény-ellenességhez vezetett, mert a másodfokú végzést az iratok visszaküldéséről döntő tanácselnök vezetésével hozták. Sem a pártatlanság követelménye, sem pedig a hatékony jogorvoslathoz való jog nem érvényesült.
- [10] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértése körében az indítványozó még előadta, hogy a jogorvoslat kizárása a perben résztvevők személyét, a perben állók egymáshoz viszonyított jogát befolyásolta. A jogorvoslat kizárásával a különélő szülő az eljárásban nem vett részt, a kontradiktórius eljárás a felek között nem érvényesülhetett, ami szintén alaptörvény-ellenességet idézett elő.
- [11] A fentiekén túl az indítványozó megjelölte az Alaptörvény I. cikk (1)-(3) bekezdéseit és XIII. cikk (1) bekezdését, de azok megsértésére indokolást nem adott elő.
- [12] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerint tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [13] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézhezvételétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság a bíróság megkeresését követően megállapította, hogy az indítványozó jog képviselője a támadott döntést 2024. augusztus 30. napján vette át, a 2024. október 21. napján benyújtott alkotmányjogi panaszát határidőben terjesztette elő.
- [14] 2.2. Az Abtv. 27. §-a szerinti panasz befogadásának feltétele, hogy az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés okozza az indítványozó alapjogának sérelmét. E rendelkezésből az következik, hogy a bírói döntések közül csak a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező döntések ellen van helye az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panasznak {lásd például: 3090/2014. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [22]; 3131/2017. (V. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3239/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [10]; 3349/2017. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [6]; 3152/2018. (V. 7.) AB végzés Indokolás [18]; 3091/2020. (IV. 23.) AB végzés [42]}. Az Abtv. nem határozza meg a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező bírói döntések körét. Az Alkotmánybíróságnak tehát esetenként kell eldöntenie, hogy a támadott bírói döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e {lásd például: 3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [13]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [40]; 3422/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [9]}.
- [15] Az Alkotmánybíróság vizsgálta, hogy az indítványozó olyan döntéssel szemben terjesztette-e elő az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszát, amely ellen annak helye lehet. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-a tárgyi hatálya alá tartozás tárgyában történő döntés során a panasz alapjául szolgáló bírósági eljárást szabályozó törvény rendelkezéseit kell alapul venni {lásd például: 3346/2022. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [45]; 3210/2023. (V. 5.) AB végzés, Indokolás [47]}.
- [16] A bíróság a Kp. szabályai alapján folyamatban volt perben hozta meg a támadott döntéseket. A Kp. 20. § (6) bekezdése szerint a bíróság kérelemre vagy hivatalból érdekeltként perbe állíthatja azt, akinek jogát vagy jogos érdekét a perben hozandó ítélet érinti, ha perben állása a jogvita rendezése érdekében a bíróság megítélése szerint szükséges. A perbeállítás iránti kérelmet a Fővárosi Törvényszék elutasította, mert a különélő szülő perbeállítása a jogvita rendezése érdekében nem volt szükséges. Az indítványozó különélő szülő perbeállítása iránti kérelmét elutasító végzéssel szemben előterjesztett fellebbezését utasította vissza a Fővárosi Törvényszék, amely visszautasításról rendelkező döntést hagyta helyben a Fővárosi Ítéltábla. Az indítványozó a bíróságok e két utóbbi végzésével szemben terjesztett elő alkotmányjogi panaszt.
- [17] Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben kifejtette, hogy a bírósági eljárást befejező végzésnek azok a végzések minősülnek, amelyek joghatásaként a bírósági eljárás

(vagy annak valamely szakasza) befejeződik {lásd például: 3152/2018. (V. 7.) AB végzés, Indokolás [21]; 3346/2022. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [46]}. Az Alkotmánybíróság 3239/2017. (X. 10.) AB végzésében megállapította, hogy „[a]z indítványozók beavatkozási kérelmét elutasító végzések nincsenek az eljárás egészére, mint folyamatra kihatással, azok a bíróságnak egy eljárási kérdésben kialakított álláspontját tükrözik. A beavatkozási kérelmet elutasító végzés joghatásaként a bírósági eljárás [...] nem fejeződik be. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozók által támadott végzések nem felelnek meg az Abtv. 27. §-ában meghatározott feltételnek, ezért azok érdemi vizsgálatára nem kerülhet sor.” (Indokolás [11])

- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a perbeállítás iránti kérelem tárgyában hozott döntés, így az azzal szemben előterjesztett fellebbezést visszautasító végzést helybenhagyó döntés joghatásaként jelen ügyben a bírósági eljárás nem fejeződött be. A rendelkezésre álló iratok alapján a Fővárosi Törvényszék – a gyámhatósági tárgyú közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata tárgyában folyamatban volt eljárásban – 16.K.704.435/2022/33. számú, 2024. október 3. napján kelt ítéletével döntött az ügy érdemében, és utasította el az indítványozó és a II. rendű felperes keresetét.
- [19] A támadott, a fellebbezést visszautasító végzést helybenhagyó döntés ellen benyújtott panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdésének, ezért annak érdemi vizsgálata nem lehetséges.
- [20] 3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ában foglaltaknak, ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. szeptember 30.

*Dr. Patyi András s. k.,*  
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

*Dr. Horváth Attila s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Lomnici Zoltán s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szabó Marcel s. k.,*  
alkotmánybíró